

Avoimen hallinnon viides toimintaohjelma, toimeenpano kunnassa

Kunnanhallitus 15.02.2024 § 58
26/00.01.01/2024

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1) merkitä tiedoksi Avoimen hallinnon viidennen toimintaohjelman 2) todeta, että Pelkosenniemen kunnassa on sitouduttu huomioimaan edellä listatut sitoumukset ja kehittämään avointa hallintoa toiminnassaan. 3) merkitä tiedoksi, että talous- ja hallintopäällikkö on nimetty yhdyshenkilöksi Avoimen hallinnon verkostoon
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	
Perustelut	<p>Valtiovarainministeriö on lähettänyt kunnille, hyvinvointialueille, valtion virastoille ja laitoksille sekä ministeriöihin Avoimen hallinnon viidennen toimintaohjelman toimeenpanokirjeen (16.1.2024).</p> <p>Kirjeessä todetaan, että hallinnon avoimuus on julkisen hallinnon toimijoiden yhteinen arvo, päämäärä ja kehittämisen kohde. Avoin hallinto tarkoittaa hallinnon toimien läpinäkyvyyttä, eettisyyttä, tilivelvollisuutta ja tiedon sekä palvelujen saatavuutta. Se tarkoittaa myös kansalaisten osallisuuden mahdollistamista päätöksenteon valmistelussa, palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa. Avoin hallinto merkitsee hallinnon vastaanottavaisuutta uusille ideoille, vaatimuksille ja tarpeille. Avoimen hallinnon toimintatapa on väline parantaa demokratian laatua, jotta se paremmin vastaisi ihmisten tarpeisiin. (lähde: Avoimen hallinnon strategia, 2021).</p> <p>Avoimen hallinnon pitkän ajan tavoitteena on rakentaa kansalaisten luottamusta, turvallisuutta ja uskoa tulevaan. Avoimen hallinnon työtä tehdään pysyvästi kahdeksalla eri työalueella. Viidennen toimintaohjelman sitoumukset edistävät kaikkia työalueita, jotka ovat <i>julkisuus, ymmärrettävyys, osallisuus, avoin toiminta, hallinto mahdollistajana, avoin data, viestintä ja luottamus</i>.</p> <p>Avoimen hallinnon edistäminen on koko julkisen hallinnon yhteinen tehtävä. Maailman muutokset ja kansalaisten lisääntyneet odotukset edellyttävät hallinnon toiminnalta vahvaa avoimuuden kehittämistä myös jatkossa. Avoimen hallinnon työ pohjaa myös OECD-jäsenmaita sitoviin avoimen hallinnon periaatteisiin.</p> <p>Avoimen hallinnon toimintaohjelma koostuu kolmesta sitoumuksesta ja niiden toteuttamiseen tarkoitetuista toimenpiteistä. Sitoumukset ja toimenpiteet on listattu alle. Vuonna 2025 ohjelmasta tehdään puolivälin arvio ja vuonna 2027 tehdään loppuarvio.</p> <p>Toimintaohjelmassa pyydetään kuntia, hyvinvointialueita ja valtion virastoja kuntia, hyvinvointialueita ja valtion virastoja huomioimaan alla listatut sitoumukset työssään ja edistämään sekä kehittämään avointa hallintoa toiminnassaan.</p>

Sitoumus 1. Kansalliset dialogit ja kohtaamiset palveluissa

1.1. Vahvistamme politiikkatoimien valmistelussa osallisuutta, yhteistä ymmärrystä ja tietopohjaa dialogien avulla.

1.2. Tuemme demokratiaa parantamalla kohtaamisia julkisissa palveluissa

Sitoumus 2. Luotettava tieto ja yhteistyö vahvistavat osaamista ja osallisuutta

2.1. Torjumme tahallista ja tahatonta väärän tiedon levittämistä (mis- ja disinformaatio) osaamisen ja luotettavan tiedon avulla.

2.2. Vakiinnutamme avoimen hallinnon kansalaisjärjestöakatemia toimintamallin valtakunnallisesti ja alueellisesti yhteistyön syventämiseksi

Sitoumus 3. Tuetaan avoimen hallinnon toimijoita kotimaassa ja kansainvälisesti

3.1. Tehostamme avoimen hallinnon hyvien käytäntöjen jakamista.

3.2. Käynnistämme Avoin demokratian -verkoston.

Kuntien yhteisenä verkostona toiminut Kuntademokratiaverkosto on korvattu kaikille avoimella Avoin demokratia -verkostolla, jonka toimintaa koordinoi Avoimen hallinnon tiimi yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Lisätietoa löytyy esityslistan liitteenä olevasta Avoimen hallinnon toimeenpanokirjeestä, joka sisältää myös linkkejä muun muassa taustatietoihin, sitoumuksiin ja oppimateriaaliin.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.